

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07308

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1103 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1958.

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07308

Українські Дні в Америці

За традиційним уже щорічним звичаєм святочний для українців день 22-го січня проголошується як День Української Незалежності у сестрах і багатьох містах Америки, — всюди там, де існують активні українські громади, що здобули собі вже доступ і пошану в керівних стейтських і міських чинників. І за тим традиційним звичаєм щороку день 22-го січня перетворюється на „Український День“ у Конгресі. В обох палатах американського парламенту українські духовники — в одній палаті католицький, в другій православний — відчитують молитви, а довга черга конгресменів і сенаторів зголошують до конгресового рекорду промови з прославленням IV Універсалу, як акту, що проголосив ні від кого незалежну суверенну Українську Народну Республіку, і виступають з деклараціями своєї симпатії до української визвольної справи.

І цього року також напевно відбудеться таке свято в Конгресі і будуть проголошені Дні Української Незалежності на великому американському просторі між двома океанами. Годі не згадати на цьому місці, що величезну заслугу для такої популяризації IV Універсалу серед американських законодавців має президент Українського Конгресового Комітету проф. Лев Добрянський, і годі не висловити признання всім тим нашим місцевим діячам, які використовують нагоду, щоб настигнути від губернаторів і посадовців міст прокламації про День Української Незалежності. Український День в Конгресі і Дні Української Незалежності в 324 мусять породжувати передусім рефлексію, що від активності подітного проводу, як і від усіх американсько-українських громад, залежить в першу чергу ширення правди про Україну — без уваги на кон'юнктуру, без уваги на нібито неактуальність української визвольної справи для сильних світу цього.

Кожна кон'юнктура є вислідом різних часових обставин. Нині вона така, завтра, всилу змінених обставин, напевно буде інша. Догорі української визвольної справи ніколи не можна відкладати на „завтра“, її треба повсякчас пропагувати, про неї треба інформувати навіть тоді, коли для неукраїнського світу вона ніби „не існує“. З цього погляду не слід отих Українських Днів ані перецінювати, ані недоцінювати. Вони не впливають на зміну актуальної закордонної державної політики Америки, бо цю політику формують такі чинники, як доба атомової зброї, міжнародні зобов'язання, актуальна міжнародна ситуація, потреби національної економіки. Але не слід недооцінювати факту, що з нагоди кожних роковин 22-го січня знання основної української політичної проблематики поширюється на щораз більше число видатних і впливових американських державних мужів, політичних і громадських діячів. Щорічні Українські Дні в Конгресі дали вже той практичний наслідок, що в конгресових записках назбиралася ціла література про історію IV Універсалу, українську визвольну революцію і російську агресивну війну, про укралення України та про відданість українців ідеям IV Універсалу — ідеям рідної суверенної і народоправної держави. І самі тексти святкових прокламацій губернаторів і посадовців міст — це новий причинник до інформаційної праці американських українців в цій країні.

Було б грубою помилкою думати, що в добі співіснування західного світу з Совецьким Союзом, коли державні мужі свідомо не актуалізують названі проблеми деколонізації російсько-совєтської імперії, вони не знають колоніального характеру тієї імперії, не знають історії, як вона постала. Немає вже сьогодні на Заході такого міністерства закордонних справ, де не було б добрих знавців української визвольної проблеми. І щораз більше таких знавців появляється у світі американської науки, політики й публіцистики. Коли сьогодні трудно українцям мати доступ до Відего Дому, то тим паче слід використовувати доступ до Капітолію, до окремих конгресменів і сенаторів, що як репрезентанти також українських виборців, охоче слухають своїх виборців, охоче вивчають їх проблеми.

Тому не дивувати, що кожнорічний Тиждень Повенелених Націй, так само, як і Українські Дні Незалежності в Америці, є сілєю в опі кремлівських володарів. Який активнішою участю американських українців в цих Днях можна зробити їх популярнішими й імпульсантишими. Ці Дні — це не „формальність“ і не „церемонія від свята“, — це невідлучна вже частина нашого українського святкування роковин IV Універсалу і наявний доказ неприхильних симпатій американського світу до української визвольної справи. Коли головню завдяки силі нашого народу в Україні справа державності стане актуальною — вона не буде вже американському світові чужою.

ПРО СТАН УНІІ

Президент Джансон у своєму зверненні Про Стан УНІІ з середи 17-го ц. м. подав назгал оптимістичний образ міжнародної ситуації і внутрішніх відносин в Америці. Президент оптимістично висловився про розвиток подій у В'єтнамі й на Далекому Сході, про взаємини з СССР, про стан американської економіки і про взаємини між расами та суспільними верствами. Але водночас можна відчувати у тому зверненні, що Президент не хоче займатися ні в одній справі крайнього становища: він признає впертість комуністичного ворога у В'єтнамі, непримирливий радикалізм комуністичного Китаю, турботливий зріст злочинності на американських вулицях, даліше існування „твердого ядра“ расових заворушень в Америці і загрозю інфляції. А в міжнародних відносинах признає „поважні розбіжності“ між ЗДА і СССР, які вимагають збройної чуйності Америки.

В основному президент Джансон має рацію. В американській дійсності так тісно сплетені світла і тіні, що годі бути надмірним ентузіастом, але й годі бути також крайнім песимістом. Нарід живе в добробуті, будувється щораз більше шкіл, церков і шляхів, поруч із невисокими безробітністю є велике запотребування на бажані працевлаштування. Америка є далі наймогутнішою країною світу. А втім, поруч із цим глибоку стурбованість викликає активізація анархічних елементів, які нехтують правовладом. В'єтнамецька війна поглиблює лій підпільну почесу раси, партії і верстви народу, а зріст дорожечі, дефіцит платиногого балансу та державного бюджету підтримують вартість долара.

Найбільша вартість звернення Президента Про Стан УНІІ в тому, що він не обмежується ствердженням існуючих лаж, але й або зразу подає вказівки, як їх лікувати, або заповідає, що запропонує Конгресові відповідні законопроекти. Очевидно, це все справи дискусійні. Можна, наприклад, спречатись щодо доцільності наплатання Джансона на новий додатковий податок о.к. Але не можна відмовити йому і його найближчим до радникам того вичуту реалізму, який є найпершою притметою державних мужів. Линдон Джансон має перед собою важких 10 місяців. Республіканська опозиція, яка закидає Джансона, що він, говорячи Про Стан УНІІ, насправді виготовив виборчу промову, не має рації, бо в цьому його зверненні не було нічого, що стосувалося би тільки одної партії, а було воно адресоване до цілої нації.

Читайте українські книжки і газети, бо часто читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

В. Кедровський

50-РІЧЧЯ МОСКОВСЬКО-КОМУНІСТИЧНОЇ ЗАБРИХАНОСТІ

З нагоди п'ятдесятиріччя „великого жовтня“ комуністична преса випускає численні „факти“ щоб показати московський комунізм доборочинцем для всіх народів колишньої царської імперії. Особливу увагу приділяє вона Україні та українському народові.

Історичний день 25 грудня 1917 року, коли було проголошено встановлення радянської влади на Україні, став знаменною подією в житті українського народу, — лише „Радянська Україна“ в числі з 16 грудня мин. року.

Совєтську владу на Україні проголосив у Харкові самозванчий Центральний Виконавчий Комітет — т. зв. ЦКВУКА. Цей комітет складався з московських комуністів та їхніх прихисників, в числі яких 150 осіб, що залишили були Всеукраїнський З'їзд Селянських, Робітничих та Солдатських депутатів України, який, розпочавшись у Києві 17 грудня 1917 року з участю понад 2000 депутатів, уклав свою підтримку Центрального Раді й засудив російський московський комуністичний уряд за втручання в справи України. Брехлива комуністична пропаганда замовчує, що Н. Ленін вислав тоді на завоювання України російську комуністичну армію і для керування та наглядом за ЦКВУКОю призначив спеціального комісара Оджонкідзе. Самовизначилися членами ЦКВУК'и були П'ятаков, Затонський та інші московські комуністи, що вели активну боротьбу проти Української Центральної Ради.

Разом з тією армією на завоювання України вирушили війська під командою Антонова-Овєсика, а також генерала Стєрова. Ці війська склалися не лише з москалів: в них були лажі стрілкові дивізії, китайські наймити, мадарські комуністи та ін. Щоб надати їм вигляд українського комуністичного війська, одним з командувачів призначено сина славного українського письменника Юрка Коцюбинського, якого по захопленні Києва Мурзавином скинуто з командування й приділено до праці в економічній ділянці. Пізніше, коли московські большевики відчували твердий ґрунт під ногами, цього „командувача українського війська“ арештовано, і він загинув десь у безвістях.

В цьому ж числі „Радянської України“ читаємо: „Величезне значення мала опублікована за підписом В. І. Леніна „Декларація прав народів Росії“, в якій проголошено основні принципи національної політики радянської влади, як то: рівність і суверенність народів Росії, їх право на вільне самовизначення аж до відокремлення й утворення самостійних держав...“

Большевицька пропаганда замовчує, що Ленін признавав „право“ на відокремлення лише тим народам, я-

ким уже накинута було комуністичні уряди, підпорядковані III Інтернаціоналові, до його контролювала московська комуністична партія.

Комуністичний квазіуряд України не належав до того Інтернаціоналу, бо тоді навіть не існувало української комуністичної партії. Наперекір Москві, така партія, правда, дуже невеличка, була заснована з колишніх українських боротьбистів та лівих соціал-демократів і почала домагатися, щоб її прийнято до III Інтернаціоналу нарівні з партіями інших народів. Поданою мотивом створення Української Комуністичної партії, її Центрального Комітету у своєму меморіалі до Секретаріату III Інтернаціоналу в 1920 році наводять між іншим такі причини:

„Револуційний рух проти німецької окупації й гетьманської реакції, початковий на чолі з бльокном національних дрібнйоміщанських партій під проводом Директорії (українські соціалісти, революціонери, соціал-демократи й навіть ті, що пізніше заснували комуністичну партію України тут названі дрібнобуржуазними партіями — В. К.), переродився в рух, звернений для заведення радянської влади (? — В. К.). Внаслідок слабкості українського пролетаріату і відірваності його зрусифікованих верхів від основної маси працюючих України, лажікученості й непереконаності національно-буржуазно-демократичної революції, цей рух не видвинув анустрішної політичної керуночї сили, а тільки був завершений об'єктивно зовнішнім центром, урядом П'ятакова — Раковського, який стремління українських працюючих мас до совєтської влади зрозумів як заперечення масами своєї національності і незалежності України і, спираючись на верхи російського пролетаріату України та на військову силу Росії, почав, свідомо або невідомо, вести політику ліквідації державних форм, в яких вилилося було самовизначення українського народу.“

Таким чином стихійний класовий рух працюючих мас був затемнений національним моментом, і йому не дали розвинутися в диктатуру пролетаріату і бідного селянства. Ці шари українського пролетаріату і півпролетаріату, які активно боролися за радянську владу, „оказалися відкинутими від її будівництва тою національно-економічною політикою, яка вкінці дістала назву „русотіянська“, а замість української влади настала російська окупація“.

Далі в меморіалі подано ознаки „русотіянства“, як, наприклад, нехтування української мови й всебічна русифікація під гаслом, що все, що робиться для добра українських працюючих мас та збереження й скріплення здобутків революції.

Отже, з цього меморіалу

Леонід Полтава

„ПЕТЛЮРІВЩИНА“

Немає, здається, історика в світі, який заперечував би вирішальною — велику роль Джузеппе Гарібальді у визволенні Італії. Цього не заперечують навіть „історики з-під кута“ в СССР, зокрема в Україні. Але вже прямиї Гарибальді, українською священика — козака з Київщини, о. Агалай Гончаренка, світова історія не знає, а совєтська — заперечує: бо італієць мав право любити свою Батьківщину і змагатися за її державність, а українець — ні.

Ще яскравіше цей янусово-дволикий підхід до являх дотичних бачимо у відомостях до сл. п. Головного Отамана Армії УНР Симона Петлюри. Совєтські історики не мають для того імені іншого визначення, як „бандит“, „запродавець“ і т. п. Найбільш ліберальний французький суд фактично осудив Симона Петлюру смертно, не покаравши його убивцями.

В СССР вийшли десятки книжок про Гарібальді, але ні однієї про Симона Петлюру. Та чи дійсно „ні однієї“? Коли б зібрати все, що написано в совєтській пресі про того будівничого народоправної соборної і самостійної Української Держави з 1917-20 років, то можна було б укласти десятки томів безприкладної, облудної писанини, скерованої не так проти С. Петлюри, як проти України, проти української людини.

Ось на редакційному столі журнал „Перець“ із серпня 1967 року. Вийшло те число рівно через 50 років від початку Української Національної Революції — початку „петлюрівщини“. А в ньому на всю старіну гумореска Я. Галана під назвою „Від Петлюри до Петлюри“, що й ілюстрації: чоловік з карикатурним носом, у шапці з шпилькою і тризубом та з модерним, напевно з утіпським автоматом за плечем.

Видно, що уже в 1920 році Україна, що й уністична Партія заявила перед III Інтернаціоналом, що в Україні встановлено російську окупаційну владу.

Цей витяг меморіалу Української Комуністичної Партії ми подали для того, щоб підтвердити, що про московську окупацію говорив і говорить не лише „буржуазні націоналісти“, якими московські окупанти називають усіх свідомих українців, але й ті українські комуністи, що пособляли російським комуністам завоювати Україну та кривавим терором закріплювати її окупацію.

В тому самому числі „Радянської України“ є стаття під таким заголовком: „Куди зник Франціско Кааманьо?“ Це привід залитати: А куди зникли українські комуністи Шумський, Гринько, Полос, Лебедінець, Касяненко та інші? Це ж були українці, які може й, ширі вірили в ленінські гасла, а не якісь там домініканський Кааманьо.

ма, підтягає втору прапор, на якому зображено нібито портрет... все того ж самого Симона Петлюри...

Є ще й інша ілюстрація: перед могилу з хрестом і портретом (знову ж таки зображення мало б означати Головного Отамана, в шапці з тризубом) стоять на колінах українські емігранти, один навіть у гугульському каптаніку... Над ними літає гайвороння... Так зв. „гумореску“ „Від Петлюри до Петлюри“ написав згодом злізкований націоналістичний Я. Галан ще в 1943 році, а київський „Перець“, що виходить понад мільйонним накладом, саме в річницю початку „петлюрівщини“ її передрукував...

Кого ж стосується оте символічне гайвороння? Головного Отамана, його боротьби та його ідей чи „гумористів з-під кута“? Серце Симона Петлюри перестало битися в 1926 році, і мертво, як може здаватися — це воюють, а „Перець“ все таки намагається „жартувати“... Дивно, що Москва й досі не знає, що найважче воювати — з мертвими.

Чорноморськими хвилями напливають спогади... Помешкання хірурга в Чернівцях, в 1930-их роках. Бываєдист знаходиться між книжками ілюстровано „Історію України“ Михайла Грушевського: „Его же петлюровская книга“.

1941-й рік — червоний окупант вітася від брутального окупанта. По Україні народним бездротним телеграфом передають: „Іде Петлюра!“

В одному з міст на Полтавщині до пам'ятника Тарасові Шевченкові підійшов сивовусий чоловік, накульгуючи на ногу, пробитую клячею червоною кулею. Він у сивому жупані, в папсі з тризубом — старий петлюрівський старшина, якому пощастило пережити московсько-большевицьке лихоліття, як лісників, прийшов поклонитися Кобзареві. Зібрався натопити. І негайно похилився гетьманіці, Старого чоловіка розстріляли за те, що зібрав людей без дозволу „ортокоманданти“.

Уникнув смерті від руки одного окупанта, та не уникнув другого. Яка ж вимовна однозгідність Москви й Берліну відносно „петлюрівщини“!

Ще перед другою світовою війною розповідали між школярами про „петлюрівського отамана Клітку“, який під час колективізації „стріляв з обріза комуністів“. Коли його посадили в в'язницю, він намалював крейдою на стіні човна, сім у нього і випляс із камери на волю... Ось якими прекрасними легендами окутував український народ за Сталіна ім'я Петлюри!

У 1940 році автора цих рядків, сина репресованого й засланоного в Сибір батька, посадив у „двоколку“ місцевий комуніст на Київщині, повіз у ліс до столітнього дерева і сказав: „Отут мене хотіли петлюрівці розстріляти“.

ляти, а я, бачиш, живий, і ми всіх ворогів народу винищимо“. Я зрозумів той патяк, і мороз пішов мені по за шкірою на думку, що в несповна 20 років доведеться й собі мандрувати на Сибір... Але нині ще й інша думка приходить на згадку про той епізод: малоросійський прислужник з партійним квитком у кишені возив мене до народного пам'ятника Симоні Петлюрі у Тарашанському лісі. А скільки їх, таких стоїтиків дубів на українській землі і в серцях українських людей: дубів Мазепи, дубів Шевченка, дубів Петлюри, тепер напевно й дубів Вандери, — пам'ятників боротьби нашого народу за „право бути собою“!

„Вороги елементи“ старалися всіма силами підірвати радянську владу на селі. Петлюрівці, мажорити грабували населення, вбивали комуністів і комсомольців. У селі Попудня серед блогого дня бандити вбили комсомольця Федора Дудку, а нашій бойовій дівчині Дулі Кулик спалили хату...“

Чий це „спогад“, де й коли його друковано? Це ж про роки 1919-22... Автор „спогаду“ — партієць з Нового Міста на Черкащині, А. Луценко. Надруковано його в органі ЦК комсомолу УС-СР, в київській газеті „Молодь України“ з 13 січня 1968 року. Призвудимаймося над деталлю: газету призначено для молоді України.

Дісторичний бронтосавар виглядав куди краще, аніж луценківські „петлюрівці“ в його спогаді... Та справа в чомусь іншому: і на порозі 50-ліття московсько-большевицької окупації України ворог змушений щось розповідати молоді про Симона Петлюру, сплати найчорнішими наклепами, вдаватися до вигадок, аби охоронити світле ім'я Героя Української Народної Республіки, людину, чия ім'я стало прапором національно-державної боротьби.

Дійсно, воювати з мертвими найважче.

ПОСИЛЕНО РОЗРОБЛЯЮТЬ ПОТАСОВІ СОЛІ БІЛІ КАЛУШІ

Ще 5 років тому м. Калущ на Прикарпатті було сільсько-господарським маловідомим центром, з 12 000 мешканців. За новими планами почався посилений розробок давніх шахт потасових солей. Тепер там виникло нове містечко, зліте з містом, з новими понад 15 000 жителями, в тому багатьох росіян. „Молодь України“ з 10 січня: „Здано в експлуатацію ремонтно-механічний завод, потужну поліакраїдну установку, першу чергу теплоелектроцентралу і, нарешті, унікальний „Домбровський кар'єр. Слово „унікальний“ ажито не заради красномовності. Це перший у світовій практиці кар'єр, де видобування каліній солей у промисловому масштабі проводиться відкритим способом...“ Відкритий спосіб залеває прикривається „закритим“ — прикладно експлуатацію багатства української землі заради і для добра „старшого брата“.

СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

Іван Г. Сирник

УКРАЇНЦІ В КРАЇНАХ СВОГО ПОСЕЛЕННЯ

(4)

Внаслідок асиміляції відчувається помітне збагдужиння нашого громадянства до друкованого слова. Ми поволі стаємо нечитачкою публікою. Це ствердити видавництво кожного українського часопису, і, коли цей стан не покращає, то вже сьогодні можемо запитати себе: чи за 10, 20, 30 років буде для кого видавати українські газети? На місце старших читачів, що природним законом відходять від нас, нових читачів з молодших поколінь зовсім не вистає, щоб заступити їхнє місце. Те саме можна сказати і про українську книжку. Ми говоримо з гордістю про понад двомільйонову українську громаду в вільному світі, але скільки справді є в тому імпульсантичному числі національно свідомих українців, що читають українські газети і книжки? Думаю, що коли б таку статистику ми збрали, вона була б дуже невеселою.

Цей стан тим більше мусить нас непокоїти, що так довго, як довго Україна не визволиться з московської неволі, ми не можемо рахувати на нову емігра-

цію з України для підсилення наших рядів у діяспорі. Але навіть і тоді, коли в Україні завітас благословенний день волі, ледве чи зможемо надіятися на більшу еміграцію звідтіль, бо Україна потребуватиме всіх своїх людей там для розбудови й піднесення свого державного господарства.

Це значить, що ми здані на наші власні сили, на природний приріст нашої діяспори, і тому для нас цінна кожна українська людина, але повновартісною вона буде лише тоді, коли триматиметься рідного берега.

Крім природного приросту, єдиною надією на збільшення людності нашої діяспори може бути еміграція українців з деяких європейських і південноамериканських країн та може з Нової Зеландії і Австралії на північноамериканський континент, до З'єднаних Держав і Канади, може радше до Канади, де українці в пропорції до загального населення творять два з половиною відсотки. Я не маю на думці Бразилії і Аргентини, де українці вже як-так загосподарилися.

Я думаю, що коли Секретаріат українців вільного світу буде на цьому Конгресі створений, одним з його найголовніших завдань повинно бути перевірлення можливостей еміграції українців до Канади і З'єднаних Держав Америки з тих країн, де немає для них добрих перспектив на культурний і господарський розвиток.

Українська діяспора мусить себе постійно підно-

сити. Третя наша еміграція, — маю на думці ту, що прибула до Канади, Америки та інших країн вільного світу після другої світової війни — дала нам поражне число дуже цінних людей: науковців, професорів, письменників, мистців і публіцистів, а також політичних і громадських діячів. Разом з ними силами, що вже тут виховалися, вони творять, так скажу, нашу духову, інтелектуальну еліту.

На жаль, і на цьому відтинку немає достатнього доброту. Матеріальні гаразди стали принудою для нашої студійної молоді покидати передчасно школу, перед закінченням вищих студій і набуттям наукових дипломів. Я не маю статистики з інших країн, але канадська статистика, основана на переписі населення, що був переведений в 1961 році, показує, що коли йдеться про здобуття університетських ступнів, то українці стоять аж на десятому місці, хоч число свого населення вони займали в тому році четверте місце після британців, французів і німців.

На першому місці щодо числа університетських ступнів стоять жиди, після них, і це для не одного буде несподіванкою, — стоять азіяці, на третьому — росіяни, на четвертому — британці, на п'ятому — поляки, на шостому — скандинави, на сьомому — голландці, на восьмому — німці, на дев'ятому — французи, на десятому — українці.

Тому нам конечно піднести назово клич: ДО ШКОЛИ! І все і всюди його пропагувати. В умовах загального добробуту і різних стипендій та держав-

них позичок, що їх студент може дістати, немає причини, чому українці не могли б зайняти одне з перших місць. Колишні наші батьки-піонери з останнього тягнулися, щоб послати свою дитину в школу та вивести її в люди. Я подав за приклад Канаду, маючи тут офіційну статистику, але думаю, що такий невідрадий стан панує і в інших країнах нашого поселення.

Ще на одній ділянці ми дуже слабо, а то й ніяко репрезентовані. Нашою українською пресою ми говоримо тільки між собою, і нам треба між собою і до себе говорити. Але нам також повинно залежати на тому, щоб наші погляди на ту чи іншу справу доходили до відома наших співгромадян і урядових чинників та впливали на формування публічної опінії.

Цю ролу міг би виконувати порядний часопис, друкований одною з більших світових мов, який коментував би загальні світові події, але час до часу давав би статті і коментарі про українську справу в об'єктивному насвітленні. Такий часопис навіть не повинен би називатися українським, щоб ніхто з наших співгромадян не міг сказати, що це мовляв, українська пропаганда.

- ЗАБЕЗПЕЧИТЬСЯ
- (ОЧЕВИДНО В УНООУЗІ)
- І БУДЕТЕ БЕЗПЕЧНІ!

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

Пожертви вносити:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
5020 OLD YORK ROAD PHILADELPHIA, Pa. 19141Ютика, Н. И.
ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

Заходом Ділового Комітету під патронатом місцевого Відділу УККА, відбулася 25 листопада 1967 в укр. катол. домі святочна академія у 49-річчя Першого Листопада, і у 50-річчя відновлення збройних сил України. Свято відкрив голова місцевого Відділу ЛЮБА, п. Ф. Фаліньський. Відтак відбувся символічний звіт українських ветеранів і представників молодечих організацій з прапорами, під проводом інж. П. Ярмача. Відомо, що католік співачка, мгр Марта Копач-Гречаник, (супрото) проспівала з належним відчуттям і з питомою й тонкою інтерпретацією: „Воєнну пісню“ (Ст. Чарнецький — М. Гайворонський), „На склони гір“ (В. Лепкий — В. Безкоровий), „Дума“ (В. Кулик — О. Бобикевич), у другій частині: „Надія“ (Л. Українка — В. Триніт), „Пісня“ — А. Гнатиниш, „Зима“ — (В. Лепкий — О. Бобикевич), і улюблену пісню в обробці В. Матіаша — „Кей на півнocy, на Волині“, що загальною подобалася та була нагороджена догортривалими оплесками. Фортпівновий супровід спочинав у досвідчених руках пррф. Ір. Залчківської-Галрпльон.

Пласт у Філадельфії в Ювілейні Роковини

Філадельфія, Па. — (О. Л-ий). Пластова Станиця у Філадельфії, як складова одиниця української організації громади, бере участь в загально-громадській святоточній академії, що для відзначення цьогорічних національних роковин відбудеться заходом місцевого відділу УККА в суботу 20-го січня. Пласт бере організовану з прапорами участь в торжественних церковних Богослужбах в наміренні Українського Народу в ніслю, 21-го січня.

Крім того, відзначусь пластова молодь Філадельфії 50-ті роковини Відновлення Української Державності і Проголошення Незалежності Української Народної Республіки 4-им Універсалом 22 січня 1918 р., як також вшановусь 25-річчя створення УПА — Святочим Пластовим Апелем в неділю, 21 січня ц. р. в год. 4-й полов. в залі Укр. Громадського Клубу при вул. 847 Н. Френкліна (напроти нової української катол. катедрі).

ПАРИЗЬКИЙ КОНЦЕРТ У ЧЕСТЬ НАРДИНАЛА

Парижське душпастирство під патронатом Кир Володимира Маланчука, вшанувало 17 грудня 1967 — 75-річчя життя й 50-річчя священічої діяльності нашого Верховного Архископа й Кардинала Кир Писифа Сліпого.

Для цієї імпрези підбрана організація залю „Корто“ музичної консерваторії та притягнули всі українські мистецькі сили Парижу. Публіка заповнила залу майже вщерть, а декорація, складена зі смаком, заслужувала на признання.

Програма концерту зі зображенням Кардинала, — пам'ятка для учасників, — заповнила багату й доволі складну програму, з якої виконавці вивчалися на причуд добре.

Мішаний церковний хор під управою пав. В. Дратвінського проспівав чисто й музикально могутні „Покання“ Артіма Веделя. Доброму виконанню допомогли члени православного хору пп. А. Кукуловська (альт) та п. Безносюк (диригент). Грушевський і Павленко (тенор і баритон) та, зокрема, чудовий бас п. О. Угрина, який виконав сольну партію. Крім цього в хорі співало четверо учнів М. Старицького — І. Зелена, А. Тирнич — Пастернак та О. Андріш (сопрано) та В. Відник (тенор). З такими силами твор нашого композитора — класика А. Веделя набрав звучання й був належно виконаний.

Владика Кир Володимир звернувся по французьки зі словом про нашого Кардинала, — для французьких гостей і тієї нашої молоді, що не знає рідної мови. Те саме, дещо поширене, сказав у своєму слові о. шамб. Левенець українською мовою. Зокрема доповів а ч звернувся увагу публіки на високу інтелігенцію й знання

ДРУГОВІ — ПРОЩАЙ!

ЮЛКОВИ БУЦМАНЮКОВИ НА ДОРОГУ У ВІЧНІСТЬ

Не так воно й давно було! Був у Тебе ширококрисий бриль, вимовна чорна краватка при білій сорочці вільного коміру й багата, кучерява чуприна та й очі, ті очі розсміяні, зухвалі, що з сонцем і з синьою неба сперечалися.

Усі ми тоді небо в серці носили, готові й з Прометеем порівнатися. Це ж починалися часи — нові! Не встиг пролунати у Львові й по всій Україні стріл Мирослава Січинського до Андрія графа Потоцького, австрійського намісника, як наступний стріл, знову у Львові, на університеті, прошив молоді серце Адама Коцка.

Ти ж, вернувшись із Кракова, з Мюнхена, з академії мистецтва, став на рушівання в церкві Отців Василіан у Жовкві, там, у каплиці Пречистої Діви Марії. І Ти, молодий, промовив там молодим, свіжким тоном. Тоді в Європі футуризм бушував — ти ж тримався краси, що й Бог дав людині. До портрету Тебе тягнуло, до студії обличчя й рук та ніг — до повної людини. І вже в тій каплиці дав Ти на стінах, на широких одвірках портрети, — нині вже покійних, — о. Віталія Градюка, о. Єпіфанія Теодоровича, брата Германа Відолаха, у сі ЧСВВ. На стелі ангели простори сповнили. І одного такого ангела в мені Ти побачив.

Діялося це в 1912. Та прийшли роки метушливі, неспокійні, великі: 1914 — світова війна. Ти скинув ширококрисий бриль, розложу краватку — прийшло бо життя розложу й буйне: Українські Січові Стрільці!

Горонда. В арполянка. Перші бої за Ключ, за Кобилю — верхи. І перші Твої нарис-студії з цих боїв. А далі — Ти, Іван Боберський, Іван Іванець і інші, основоутелі Пресову Кварту УСС. Крім образів, Ти — разом із „СІРВАНІ ХАРКІВ'ЯНИ“

Док таких „Літературна Україна“ з 29 грудня м.р. зарахувала: комуніста Артема Сергєєва, нищителя українського народу, сталініста косяка послання в УССР Корсика, такого ж нищителя й чужинця Постишева, якого Степана Калабаліна і не відомо Марію Багачову... Газета радіє з того приводу, що Харківська телевізійна студія показує фільми з „ліяльності“ тих нібито харків'ян, та ще й із записом „їхніх дорогих голосів“! На нашій...

ПОДЯКА

Для 10 грудня 1967 р. згинув у В'єтнамі на 21 році життя наш Найдорожчий і Невідчужуваний СИН і БРАТ

Бл. п. БОГДАН БРИДУН

похорон якого відбувся 5-го січня 1968 року в Джерзі Сіті, Н. Дж. на цвинтарі в Н. Арлінгтон, Н. Дж. В дніх великого горя і втрати, багато Приятелів, Рідних і Знайомих поспішили нам з духовною підтримкою, з висловом широго співчуття, чим прихилилися до полегшення нашого горя, за що Веєм складно ширшу подяку. Опечалені по невимовній втраті, цією дорогою хочемо в першій мрі підняти Всесвітнім Отцям: парохом о. А. Бурд, о. З. Вахиському та о. В. Бодієві за відправлення Панахида і похорону.

Дякуємо щиро Веєм членам Пласту в Джерзі Сіті, за зорганізовану участь в односторонній Панахиді та організації Української Молоді СУМА в Джерзі Сіті і представників Головної Управи СУМА з Нью-Йорку п. Семіпалоні за зворушливі слова прощання над домашньою. Дякуємо також за прощальні промови д-ром С. Котичковій від Відділу УККА в Джерзі Сіті та п. Д. Вохові від СУМА в Джерзі Сіті, Н. Дж.

Дякуємо також за участь в Панахиді і похороні Виреодобним Сестрам з Української Парафіальної Школи в Джерзі Сіті та Веєм Рідним, Знайомим і Незнайомим за вітання і квіти, та пожертви на Службу Богу та Веєм, які також з болем у серці проводжали Покійного в Останню Пути, на місце Вічного Співноку.

Особлива подяка редакції „Свободи“ за поміщення згадки про Покійного, як також Відділу УККА в Джерзі Сіті та ООЧСУ — Відд. в Джерзі Сіті за поміщення посмертних повідомлень.

Щире спасибі Українському Народному Домові за поміч у влаштуванні посмертної трини після похорону. Дякуємо похоронному заведенню Ковальчука за відречення перевезення похорону.

Хай Всевішний Господь нагородить Веих Сторицею.

В глибокому смутку:

родичі — МАРІЯ і ВАСИЛЬ

сестри — АЛІНА і НАСТУНІЯ та брат — ІВАН

брат — ІВАН

брат — ІВАН

брат — ІВАН

брат — ІВАН

брат — ІВАН

брат — ІВАН

брат — ІВАН

брат — ІВАН

брат — ІВАН

брат — ІВАН

брат — ІВАН

брат — ІВАН

брат — ІВАН

брат — ІВАН

брат — ІВАН

Не згадують про найголовніше

На нараді працівників видавництва „Друкарень УССР“ в Києві знову, як і за часів Стадіна, звинувачували „ліквідацію“ та битися у груди: „Учасники наради викрили недоліки в роботі видавництва, поліграфічних підприємств і книготорговельних організацій. Вони вказували на необхідність негайно підвищувати ідейно-теоретичний рівень видання і значення редакційних працівників у випуску змістовних і високохудожніх і книг. Необхідно поліпшувати планування видання, якості і кількості оформлення продукції...“ Та про найважливіші проблеми друку в Україні „Радянська Україна“ з 11 січня не повідомляла, бо їх, напевно, не порушували й на нараді: гостра нестача паперу, особливо в для художніх видань і книг для молоді та дітей; підтримка бойкотування українськомовних книжкових і періодичних видань „всесоюзним „Союздруком“ — „Союзпечатню“ в Україні й ін.

У 50-ліття Листопадового Зриву

В дні 1-го листопада ц.р. був розісланий заклики до всіх учасників Листопадового Зриву зголошуватися на подану внизу адресу в цілі заснування ювілейного комітету на 1968 рік. Цей заклики був поміщений в кількох наших тижневиках Канади та в „Свободі“. До багатьох інших часописів не міг підписати заклики, бо не мав адрес.

Досі зголошувалося кілька надати осіб, які повністю одобрили наш заклад, щоб у ювілейному році згуртувати в одному комітеті всіх цих живучих виконавців Першого Листопада та зібрати від них неопубліковані спогади і вірно навістити перебіг подій того часу. Це остання нагода, щоб заговорили ще живі творці Листопадового Зриву з відстані 50-літ. Тому і бажало, щоб про це довідалися вони.

Просимо всі українські ча-

Спрінг Велі, Н. И.
СВЯТОНИКОЛАЙСЬКИЙ ВЕЧІР

Українознавча школа при церкві св. Петра й Павла під проводом п. Анни Зейдоко влаштувала 17-го грудня м.р. вечір у честь св. Николая. Програма складалася з пісенсько-колядок, ритмічних інсценізованих вправ, деклямацій, і народних танків під мистецьким проводом п. Мирослава Благого.

Вечір відкрив привітом містечкий парох о. Теодор Богольнич. Спільну деклямацію „Лист до св. Николая“ виголосила гарно українською мовою маленькі дівчата: М. Стельмачук, Ж. Трушечка, Л. Запала й Е. Маковей. З інших малих деклямацій добре поспішали діти Камішкі, Бресі й Венігрини. Інсценізацію „Ялини“ О. Олеся виконали гарно Данилю Іванчик і Михайло Венгрінович.

Недавно зорганізована танцювальна група в складі Р. Вандура, Б. Благого, Л. Дарновіч, К. Венгрінович, У. Кондратська і М. Сивуляк відтанцювала під гукач оплески численно зібраної публі-

ки „Катерину“ й „Гопака“. Мистецький провідник цієї групи п. Мирослав Владий й п. Надя Садницька виконали артистично „Гречаники“.

При кінці вечора Іван Камішків виголоска слово про життя св. Николая. Пісню чого при співі всіх дітей „О, хто, хто Николая любить“ з'явився сам о. Николас в особі талановитого актора-аматора п. Григорія Кондрацького з численням подарунками, Діти з увагою слухали гарних слів о. Николая, який зважав їх любові Бога, родичів й Україну.

До пісенні й ритмічних вправ аккомпаніював поправ Петро Семків, поодинокі точки програми запівав Марко Іванчик, П. Анна Іванчик, учителька українознавчої школи, помогла багато п. Анні Зейдоко при влаштуванні цього вдалого вечора.

Веєм їм подякував о. Богольнич за їхній безкорисний труд і посвятили часу, як теж п. Мирославу Благому за зорганізування й мистецький провід танцювальної групи.

ВОС.

ВОС.

ВОС.

ВОС.

ВОС.

ВОС.

ВОС.

ВОС.

ВОС.

ВОС.

ВОС.

ВОС.

ВОС.

ВОС.

ВОС.

ВОС.

ВОС.

ВОС.

ВОС.

ВОС.

ВОС.

ВОС.

ВОС.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
проголошує на шкільний рік 1968-69

ТРИ СТИПЕНДІЇ У ВИСОТІ

\$1,000, \$600 і \$400

Стипендії будуть призначати Стипендіальна Комісія УН-Союзу членам УН-Союзу, студентам акредитованих коледжів та університетів у ЗДА і Канаді, на основі їх студійних досягнень (поступу в науці), предмету студій та потреби фінансової допомоги.

Подання слід вносити до 31-го березня 1968 року на окремих друках, по які слід звертатися на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

Дещо з новіших видань.

Самчук Улас — На твердій землі	\$4.00
Товариство Людмила — Степові обрії	2.25
Колосенко Людмила — Проріст	2.75
Кудимський Роман — Мистецькі оповідання	2.50
Микола Микола — Історія України-Руси	7.50
Шенчук Тетяна — На прощан до Києва. Надвечір'я	
Ще не сказавши про подорожі по Україні	2.00
Діалогів Українського Голосу	2.00
Діалогів Канадського Фармера	2.00
Additional Ukrainian Cookery	6.00

Замовлення з грішми посилайте до:

Ukrainska Torhova

788 Main St., Winnipeg, Ont., Canada

Ваша участь просимо зголошувати до дня 3-го лютого 1968 р. на адресу:

Eng. DMYTRO DURBAK

355 New York Ave., apt. 6,

Lyndhurst, N.J. 07071. Tel. 201 939-4164

ROMAN KURYSLEWSKY, M.D.

625 E. Passaic Ave., Bloomfield, N.J.

Студенти до:

Eng. IWAN ZAJAC

68-49 Exeter St., Forest-Hills, N.Y.

Tel.: BO 3-1331

ДЕБЮТАНТОК просить зголошуватися до 29-го січня 1968 року:

ОЛЕКСАНДРА ТЕРЛЕЩКА

233 Eastern Parkway, Newark, N.J. 07106

Тел.: 201 375-2568

ОЛІЯ ГРИМОВИЧ

1311 St. Lawrence Ave., Bronx, N.Y. 10472

Тел.: 212 TY 2-6836

Початок: КОКТЕЙЛЮ год. 6-та вечора

БЕНКЕТ год. 7-ма вечора

БАЛЮ год. 9-та вечора

Аранжир Балю:

ИНЖ. ЛЮБОВИР КАЛИНИЧ

Глас ОРКЕСТРА „АМОР“

Співає ГОР РАКОВСЬКИЙ

Ваша участь просимо зголошувати до дня 3-го лютого 1968 р. на адресу:

Eng. DMYTRO DURBAK

355 New York Ave., apt. 6,

Lyndhurst, N.J. 07071. Tel. 201 939-4164

ROMAN KURYSLEWSKY, M.D.

625 E. Passaic Ave., Bloomfield, N.J.

Студенти до:

Eng. IWAN ZAJAC

68-49 Exeter St., Forest-Hills, N.Y.

Tel.: BO 3-1331

ДЕБЮТАНТОК просить зголошуватися до 29-го січня 1968 року:

ОЛЕКСАНДРА ТЕРЛЕЩКА

233 Eastern Parkway, Newark, N.J. 07106

Тел.: 201 375-2568

ОЛІЯ ГРИМОВИЧ

1311 St. Lawrence Ave., Bronx, N.Y. 10472

Тел.: 212 TY 2-6836

Початок: КОКТЕЙЛЮ год. 6-та вечора

БЕНКЕТ год. 7-ма вечора

БАЛЮ год. 9-та вечора

Аранжир Балю:

ИНЖ. ЛЮБОВИР КАЛИНИЧ

Глас ОРКЕСТРА „АМОР“

Співає ГОР РАКОВСЬКИЙ

Ваша участь просимо зголошувати до дня 3-го лютого 1968 р. на адресу:

Eng. DMYTRO DURBAK

355 New York Ave., apt. 6,

Lyndhurst, N.J. 07071. Tel. 201 939-4164

ROMAN KURYSLEWSKY, M.D.

625 E. Passaic Ave., Bloomfield, N.J.

Студенти до:

Eng. IWAN ZAJAC

68-49 Exeter St., Forest-Hills, N.Y.

Tel.: BO 3-1331

ДЕБЮТАНТОК просить зголошуватися до 29-го січня 1968 року:

ОЛЕКСАНДРА ТЕРЛЕЩКА

233 Eastern Parkway, Newark, N.J. 07106

Тел.: 201 375-2568

ОЛІЯ ГРИМОВИЧ

1311 St. Lawrence Ave., Bronx, N.Y. 10472

Тел.: 212 TY 2-6836

Початок: КОКТЕЙЛЮ год. 6-та вечора

БЕНКЕТ год. 7-ма вечора

БАЛЮ год. 9-та вечора

Аранжир Балю:

ИНЖ. ЛЮБОВИР КАЛИНИЧ

Глас ОРКЕСТРА „АМОР“

Співає ГОР РАКОВСЬКИЙ

Ваша участь просимо зголошувати до дня 3-го лютого 1968 р. на адресу:

Eng. DMYTRO DURBAK

355 New York Ave., apt. 6,

Lyndhurst, N.J. 07071. Tel. 201 939-4164

Праця
MALE

AUTO MECHANICS
Experienced, Ford Agency
50/50. All fringe benefits,
paid vacations.
(201) DI 2-9199
(914) 947-2500
Ask for Mr. Delitta

GRINDERS UNIVERSAL

Experienced. A new 3rd shift and expansion of the grinding dept. has created openings on all 3 shifts for experienced universal grinders. Business is good! If you can help us to meet our customer deliveries you will receive a good starting rate. Regular increases and employee benefits including hospitalization paid for you and your family, group life insurance and sickness and accident protection. We are located near the Freeway. Put an end to your traffic and parking problems. Join this rapidly expanding company and enjoy steady work and plenty of overtime.

"Grow with Erickson"

Erickson Tool Co.

34350 Solon Rd.
OLON, OHIO

An equal opportunity employer

TOOL & DIEMAKERS
1-шо і 2-го класні і помічники до Hardware Mfg. Диск. умови праці і добрі бонуси.
Arrow Lock Corp.
4900 Glenwood Rd., Bklyn, NY
Tel.: Mr. Skoot — 253-6500

**ELECTRONIC
ASSEMBLERS
and
SOLDERERS**
Побажати з досвідом.
Всі бонуси.
Добрі платіж.
Постійна стабільна праця.

Varifab, Inc.

HIGH FALLS, N.Y.
(914) 687-6411

PACKERS & PICKERS
Добра початкова платія. Компанія бонуси. Досконала нагода. Телефонувати
Mr. Panico
203 325-3503 — 212 LO 4-2613

МАШИНИСТИ
1-шо і 2-го класні. Добра платія, постійна праця, також Milling Machine Hand. Мусите мати досвід.
Sussess Instrument Corp.
129-01 — 18th Avenue
College Point, N.Y.
HI 5-6541

PRINTING COMPANY
Located in North Haven, Conn. in a modern air conditioned plant has permanent position for
**EXPERIENCED
CYLINDER PRESSMEN**
Excellent pay with exceptional Company, paid benefits.
Call (203) 288-7957
LABOR DISPUTE MAKES THESE JOBS AVAILABLE.
PLANT IS OPERATING.

**ДО КРАПНИ
ДРАПЕРИ**
Досвід, постійна праця, добра платія, преміальні умови праці.
Imperial Craftsmen Inc.
319 East 53rd St. N.Y.C.
Tel.: PL 3-0510

AUTO MECHANIC
Import cars, prestige line. Must have top experience. Will pay high premium for right men. (Would also consider re-schooling domestic mechanic). Please do not inquire unless you've made up your mind to make an "immediate" change. Mr. Benson Baker, General Manager, Foreign Cars Ltd., Broad & Pine Sts., Providence, R.I.

Праця
MALE

**ПОТРЕБНО
Мужчини**
до праці у фізичній лабораторії, без досвіду. Стали праця.
Телефон (212) 581-2040

GLASS CUTTER
До різання скла. Досвід до фабрики продукції. Доб. платіж, постійна праця.
Industrial Glass
1424 Eastern Pkwy
Brooklyn, N.Y. NY 3-4496

**ІНСПЕКТОРИ
і РОБІТНИКИ при
АВТОМОБІЛЬНИХ
ОПОНАХ**
Firestone пропонує багато надзвичайних бонусів. Диск. почат. платія, постійна праця, платіж, великі бонуси і нагороди підвищення. За домов. пороз.
D. Colvin, 289-4361
Firestone Retread Shop
20 Bidwell Rd.
South Windsor, Conn.

**GENERAL OPERATORS &
SPECIAL MACHINE
OPERATORS & EXAMINER**
Leesons Clothes
1 Gratton St., Brooklyn, N.Y.
EM 6-4834

PUNCH PRESS OPTR.
Must have experience in operation of progressive, compound, and forming dies. Set up operator. Some knowledge of setting up Milling Machines & Drill Presses. Will train on specialized machine. Company paid benefits. Blue Cross, Blue Shield, life insurance, pension plan, and 9 paid holidays. Steady position and overtime. Interviews from 1:30 p.m. to 3 p.m.
Buchanan Electrical Products Corp.
1065 Floral Ave., Union, N.Y.
An equal opportunity employer

CASTERS (\$130)
Experienced on plaster lamps or statues.
God pay, Union. Benefits.
Nice working conditions.
CHADWICK
130 Kipp Avenue
E. Paterson, N.J.
Tel.: (201) 797-4777

ФАБРИЧНА ПОМІЧ
Постійна праця, без досвіду. Денна праця 8-4:30 по пол. веч.
4:30-12:30.
Mr. Kaner of Barclay Mfg
65 Industrial Rd.
(near Inspection Station)
Lodi, N.J. (201) 473-2100

TEXTILE
Experienced hand warper spinner, dye helper and weaver. For large manufacturer, good salary and all Co. benefits. For immediate interviews call
(212) 675-4118

**WANTED
LD. — O. D. GRINDER
OPERATORS
HONEY OPERATORS**
Experienced preferred or trainees. Apply in person or write
PERGASUS
LABORATORIES
3500 W. 11 Mile Rd.
Berkley, Michigan

**WANTED AT ONCE
Die Cast Die
Repairmen**
Must have a minimum of 1-yr. experience in repairing die casting dies. High hourly rate, overtime, hospitalization, pension plan, etc.
Openings on 2d and 3rd shift.
Lester Castings Corp.
25661 Cannon Rd.
Bedford Hts, Ohio
232-4500
1,000 Ft. from I-271 at
Rockside Exit.

IRON WORKERS
Exp. in welding & burning.
Good pay. Steady nice conditions.
Call any time — 622-7415
or 8 AM-5 PM — 768-7961

ОПЕРАТОРИ - КИ
Досвід — Single Singer машини. Постійна праця, добра платія.
Paul's Garment
305 Madison Avenue
Elizabeth, N.J. 201 289-6677

В ЧАРІВНІМ ПОЛОНІ НАЗКИ

П'ІССА-КАЗКА "ГОЛУБА ХУСТИНА" В НЬО ЙОРКУ

Велика частина дитячого життя минає в казці, що й надає дитині життю необхідного забарвлення. Тож слава і честь Студії Мистецького Слова під проводом п-ні Лідії Крушельницької, яка подарувала нашим маленьким глядачам, як і багатьом дорослим свою виставу — "Голубу хустину" (за А. Шияном). Ця вистава, як і "Летючий корабель", з великим досягненням Студії. Досягненням, що дається не так легко, як може декому здаватися. Ми бачили на сцені 40 учасників! Із кожним із них треба було працювати окремо, щоб досягнути того порядку і гармонії, що були на сцені під час вистави. Треба

відзначити прихильність адміністратора Укр. асоціації Народного Дому п. Я. Росолі, який завжди йшов назустріч потребам Студії. Та ці жертвенні години, які провели юні студійці зі своєю вчителькою п. Лідією Крушельницькою, не пропали на марно, як про це свідчили гарячі оплески численних глядачів на виставі "Голубої хустини" 10 грудня 1961 р.

Неможливо писати про кожну ролю окрема, хоч і треба було б, бо всі вони на те заслуговують. Велику виставу князів блазнів: Огирок — Христя Савчинська й Гарбузок — Марта Голова. Вони ввели нас у світ казки, в якому жили зміючка — Х. Сливочка, Баба Яга — Лідія Прокоп, Князенько — Наталя Чума, Лебідьонька — Лідія Голова, Снігуронька — Квітка Цілик, Забудилю — Ульяна Лівницька, Незнайко — Павло Чарський, Зайчик — Золота рибка — Іза Павлюк, Морозенко — Маруся Гой, Добряк — Надія Діба, Княгиня й князьна Воленя — Зоряна Писарівська, 1-ша Волярня, Русалка й Юрза — Оксана Гаврилюк, 2-га Волярня й сестра Яги Христя Івануца, Сніжинки: Марта Зелік, Христя Сосенко, Марта Жовта, Оксана Вачик, Лідія Самушак, Мирослава Мандиш, Тіта Павлюк, Рома Сосенко і Софія Зелік. Вони також виконали ролі русалок. Статуй: Марта Зелік, Христя Сосенко і Христя Фурда, яка й роллю Софі. 1-й Паж і Волярня — Михайло Турчин, 2-й Паж і Лівоний пар Ох — Ярослав Шуль, 3-й Паж і Яса — Андрій Рак, Собаки — Марко й Роман Соробай, Яструб Розбійник — Юрко Гой, Яструб окований — Павло Шпонтан, Яструб Сторож — Левко Івашків, Яструб Криломах Ярослав Куровицький.

Треба підкреслити, що юні актори досягли великих успіхів у своїй театральній школі: вони тримаються тепер на сцені певніше й прирідніше. Відповідно цікава музика проф. Івана Недільського (у виконанні Володимира Гентина), Хореографія Роми Приймів-Богачевської та сценічне оформлення і костюми Слави Геруляк створили з режисерською роботою Лідії Крушельницької отой справді чарівний світ казки, який необхідний маленькому глядачеві.

Коли ж додати, що в цьому світі сніжинки, зайчики та інші персонажі говорять українською мовою — то це робить той світ для нас ще дорожчим.

Хоч костюми п-ї Геруляк інколи зливалися в одну надто яскраву пляму, вони все таки були цікаво задумані.

Незабутні враження лишаються від сцени зі Сніжинками, коли на бажання Князеньки, спускаються з неба зорі, щоб прикрасити Різдвяну ялину. Було б побажанням, щоб "Голуба хустина" завітала ще раз до Нью Йорку, бо в той самий день була інша дитяча імпреза, що унеможливило багатьом дітям побачити виставу. І, звичайно, не тільки до Нью Йорку, а й до інших міст, глядачі яких напевно з радістю привітають у себе чарівну "Голубу хустину".

Діма

Праця
MALE & FEMALE

**WIREMEN and
WIRE WOMEN**
Experienced. AND TRAINEES. All shifts. Opportunity to learn. Automatic wire wrapping equipment. Liberal Company benefits.
Compat Corp.
52 Bethpage Rd.
Hicksville, L.I. 516 822-1320

**ARCHITECTURAL
DRAFTSMAN & DETAILER**
sought for permanent position by firm primarily designing commercial & industrial buildings with projects across the country. College degree preferred but practical background seriously considered. Submit complete resume including salary requirements and references to
MacFarland Consultants Inc.
Att: G. J. Guertze, P.O. Box 9
Latham, N.Y. 12110
(518) 785-0931

ОПЕРАТОРИ - КИ
Досвід — Single Singer машини. Постійна праця, добра платія.
Paul's Garment
305 Madison Avenue
Elizabeth, N.J. 201 289-6677

ЦІКАВИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ

"Хто повернеться — долюбить" — перший фільм нового молодого кінорежисера Леоніда Осенки. Він присвячений поетам, які загинули під час другої світової війни. Фільм оригінальний за задумом, але не його "ідеологічною витримкою". Фільм цей сміливо можна віднести до так званого "безсуб'єктного" кінематографу, хоча термін цей по собі й небезастережений. В одному з інтерв'ю Л. Осенка так пояснив свій творчий задум: "Справа тут не в сюжеті — хто куди йшов і що з цього вийшло. І не в хронології. У картині свідомо порушено послідовність у часі. Наш фільм — роздуми, спогади про загублого Поета".

Тура доброзичливості редакторів етнічної преси в Торонті

Щоб затіснити приязні зв'язки між етнічними групами Торонто та познакомити пресу цих груп з формами організованого життя торонтоських українців, Управління Українських Журналістів Канади у співпраці з Асоціацією Етнічної Преси Онтаріо та за порозумінням з Управління Торонтоського Відділу КУК підготувало туру редакторів етнічної преси Торонто по важливих українських організаціях та установах цього міста.

Тура ця, названа "турою доброзичливості" відбується в суботу 27-го січня. Збір-ка учасників тури призначена на 10 годину вранці в приміщеннях Українського Національного Об'єднання при вул. Каледж 297, де після оглядення будинку і відвідин Рідної Школи разом з Курсами Українознавства та приміщення Кредитної Спільноти генеральний секретар Президії Секретаріату СКВУ, п. Микола Плав'юк, дасть редакторам етнічної преси інформацію про українців у Канаді, про Світовий Конгрес Вільних Українців та про положення в Україні.

Після цього учасники тури відвідають заможним автобусом такі організації та їх установи: Інститут св. Володимира, Український Народний Дім, Український Дім, Український Православний Церкву св. Володимира В., Дім "Провітра" і Видавництво "Гомін України", Українську Католицьку Церкву і Рідну Школу св. Миколая, Український Дім для Старих, Укр. цілоденну школу св. Софії, Пластовий Дім, картинну галерею "Ми і Світ", Українську Гуртвню і, якщо вистатить часу, Колегію св. Василя Великого. Тура буде тривати приблизно до 4-ої год. попол. Під час тури Філія УНО вгостить редакторів етнічної преси перекусують, а українська гуртвня ЮБЕІ обідає в ресторані Мейфайр Іні. Де ред. М. Сосновський поінформує учасників про українську пресу в Канаді.

Кожна відвідувана організація і установа вручить представникам етнічної преси коротке зведення на писемі англійською мовою з важливими даними про їх діяльність.

БУЧЕРНЯ з новим устаткуванням, виробляє тижнево зверх 3.000 фунт. продукту. Пошукує фахового

СПІЛЬНИКА
для розбудови.
Тел. 763-3827, Н. Джерал

БЮРО
• ПОДРОЖЕН
• АСЕКРАНІН
віз, білетів на літак і корабель, спроводження рідних з Росії, Польщі і інших країн. — Аскурація на домі і авта. Висилки пакоч ПКО "РЕКАО" або гроші до Польщі і Росії.

**KRUZOLEK
TRAVEL SERVICE**
833 — 18th Avenue
Irvington, N.J. 07111
872-8630

М'ясо і ковбасні вироби
за німецьким виробом для смакування.
Вироби у власній фабриці ковбас.
ТІЛЬКИ ОДНА ЯКІСТЬ — НАЙЛІПША
яку найліпше люблять господарі і цілі родини.
Зайдіть до найближчої КРАМНИЦІ KARL ENHMER

**KARL ENHMER
PORK STORES**
Головна крамниця:
63-35 Fresh Pond Road
Ridgewood — Brooklyn, N.Y.
Філія крамниці в Нью Йорку і поза містом.

М'ясо і ковбасні вироби
за німецьким виробом для смакування.
Вироби у власній фабриці ковбас.
ТІЛЬКИ ОДНА ЯКІСТЬ — НАЙЛІПША
яку найліпше люблять господарі і цілі родини.
Зайдіть до найближчої КРАМНИЦІ KARL ENHMER

**KARL ENHMER
PORK STORES**
Головна крамниця:
63-35 Fresh Pond Road
Ridgewood — Brooklyn, N.Y.
Філія крамниці в Нью Йорку і поза містом.

**KARL ENHMER
PORK STORES**
Головна крамниця:
63-35 Fresh Pond Road
Ridgewood — Brooklyn, N.Y.
Філія крамниці в Нью Йорку і поза містом.

**KARL ENHMER
PORK STORES**
Головна крамниця:
63-35 Fresh Pond Road
Ridgewood — Brooklyn, N.Y.
Філія крамниці в Нью Йорку і поза містом.

**KARL ENHMER
PORK STORES**
Головна крамниця:
63-35 Fresh Pond Road
Ridgewood — Brooklyn, N.Y.
Філія крамниці в Нью Йорку і поза містом.

**KARL ENHMER
PORK STORES**
Головна крамниця:
63-35 Fresh Pond Road
Ridgewood — Brooklyn, N.Y.
Філія крамниці в Нью Йорку і поза містом.

**KARL ENHMER
PORK STORES**
Головна крамниця:
63-35 Fresh Pond Road
Ridgewood — Brooklyn, N.Y.
Філія крамниці в Нью Йорку і поза містом.

**KARL ENHMER
PORK STORES**
Головна крамниця:
63-35 Fresh Pond Road
Ridgewood — Brooklyn, N.Y.
Філія крамниці в Нью Йорку і поза містом.

**KARL ENHMER
PORK STORES**
Головна крамниця:
63-35 Fresh Pond Road
Ridgewood — Brooklyn, N.Y.
Філія крамниці в Нью Йорку і поза містом.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНІОЮЗУ

СУВОТА,
20-го СІЧНЯ 1968 р.

НЬО ЙОРК, Н.І. Річні збори 19-го Відділу ім. Дм. Галичанина, о год. 8-й по пол. в УН-Домі, 140 2-га Ave, в дошній залі. На порядку денного: 1. Звіт уступаючої Управи, 2. Дискусія над звітами, 3. Вибір нової Управи. На зборах буде присутній гол. касир УНС п. І. Кокальський. — Р. Оленіцький, предс., Р. С. Голіат, секр.

**НЕДІЛЯ,
28-го СІЧНЯ 1968 р.**

КУРТИС БЕН, М. Річні загальні збори св. ап. Петра і Павла — 81 Відділ, о год. 2-й по пол. в церковній залі. Присутність членство прибути. — П. Зауляк, гол., А. Лудянчук, секр.

СКРЕНТОН, Па. Річні збори В-ва св. Марії — 123 Відділ, о год. 1-й по пол. в залі Укр. Парохії св. Михайла, ріг Говел і Норт Мейн Евіню. На порядку денного: звіт Управи, вибір нової управи на 1968 рік та інші справи. Присутність членство Відділу взяти участь. — І. Васильків, гол., І. Голік, секр.

ПІКАГО, Ілл. Річні збори В-ва св. Стефана — 221 Відділ, о год. 1-й по пол. в домі Відділу УНС, 845 N. West-ern Ave. Порядок денний: звіт урядників, Конгр. Комісії, дискусія над звітами і їх затвердження, вибір управи на 1968 р. внески і запиту. Присутність всіх членів обов'язково, взяти участь. — П. Куш, предс., Т. Шпікула, секретар.

**П'ЯТНИЦЯ,
2-го ЛЮТОГО 1968 р.**

НЬО ЙОРК, Н.І. Звичайні загальні збори Т-ва Культури — 457 Відділ, о год. 7-й веч. в горішній залі Літер.-Мистецького Клубу: 149 Друга Евіню. — І. Керницький, голова, Т. Шумилович, секр.

**НЕДІЛЯ,
4-го ЛЮТОГО 1968 р.**

ПІКАГО, Ілл. Річні загальні збори Т-ва ім. Т. Шевченка — 176 Відділ, о год. 5-й веч. в домі СУМА-ООЧСУ при 966 Схід 93-тя вул. Присутність всіх членів прибути та вирішити свої вкладки. На порядку денного: звіт урядників з праці за 1967 р. та вибір нових урядовців на 1968 р. — С. Сталий, предсидник, М. Остап, секр.

ГАМТРЕМ, Міш. Відділ 94 ім. М. Пашкевича вибраний Управу в такому складі: М. Лозинський, гол., Д. Василько, заст. гол., М. Борисевич, рек. секр., Л. Василько, фін. секр., Т. Судомир, заст. М. Вабій, секр., М. Цюпка, заст. Конгр. Комісії: М. Кончак, О. Купчик, В. Борисевич (Бойд). Опісля хвирили Т. Судомир, М. Кончак, В. Борисевич, Д. Ушка: І. Заболоцький, М. Кушницький. На місячних зборах можна ще добрати більше. До прапорів: М. Кончак, Т. Майстрок. На пропозицію п. В. Борисевича, до пономір Управи вибрано ще 3-ох членів: В. Борисевич, О. Купчик, М. Кончак. — М. Борисевич, рек. секр.

ДЖЕРДІ СІТІ, Н. Дж. Т-во Клуб Поступовий на річних зборах, що відбулися 14-го січня вибраний наступний Управу на 1968 р.: І. Патулик, предс., М. Жук, секр. і ка. — 121 Clendenen Ave., Jersey City, N.J. 07305. Конгр. Комісія: К. Северин, І. Шияном. У всіх справах 70 Відділу просимо звертатися до секр. Збори відбуваються в УН-Домі під 96 Fleet St., в першу середу по десатім в год. 7-й веч. — І. Патулик, предсидник, М. Жук, секр.

М'ясо і ковбасні вироби
за німецьким виробом для смакування.
Вироби у власній фабриці ковбас.
ТІЛЬКИ ОДНА ЯКІСТЬ — НАЙЛІПША
яку найліпше люблять господарі і цілі родини.
Зайдіть до найближчої КРАМНИЦІ KARL ENHMER

**KARL ENHMER
PORK STORES**
Головна крамниця:
63-35 Fresh Pond Road
Ridgewood — Brooklyn, N.Y.
Філія крамниці в Нью Йорку і поза містом.

**KARL ENHMER
PORK STORES**
Головна крамниця:
63-35 Fresh Pond Road
Ridgewood — Brooklyn, N.Y.
Філія крамниці в Нью Йорку і поза містом.

**KARL ENHMER
PORK STORES**
Головна крамниця:
63-35 Fresh Pond Road
Ridgewood — Brooklyn, N.Y.
Філія крамниці в Нью Йорку і поза містом.

**KARL ENHMER
PORK STORES**
Головна крамниця:
63-35 Fresh Pond Road
Ridgewood — Brooklyn, N.Y.
Філія крамниці в Нью Йорку і поза містом.

**KARL ENHMER
PORK STORES**
Головна крамниця:
63-35 Fresh Pond Road
Ridgewood — Brooklyn, N.Y.
Філія крамниці в Нью Йорку і поза містом.

**KARL ENHMER
PORK STORES**
Головна крамниця:
63-35 Fresh Pond Road
Ridgewood — Brooklyn, N.Y.
Філія крамниці в Нью Йорку і поза містом.

**KARL ENHMER
PORK STORES**
Головна крамниця:
63-35 Fresh Pond Road
Ridgewood — Brooklyn, N.Y.
Філія крамниці в Нью Йорку і поза містом.

Real Estate
REAL ESTATE in FLORIDA
повідомляю
уєш тих, що бажали б побути у Флориді
ДІМ, ЗЕМЛЮ, МОТЕЛЬ, ГО-
ТЕЛЬ, АПАРТАМЕНТ чи
БІЗНЕС,
маємо великий вибір.
Головистий до:
Степана КОВАЛЬЧУКА
THE SOUTHLAND COMPANY
— Realtors
Gables, N. Miami Beach, Miami,
Lauderdale, The Keys
853 N.E. 79th Street
Miami, Florida. 33138
(305) 757-0661.
Res. (305) 873-2382

SERVICE
KO KO'S STARLIGHT
OFFICE CLEANING CO.
All our work is guaranteed,
whether in the Home — Industrial
or Commercial work.
In N.Y.C. Call 212 MU 2-4777
In Bklyn Call 212 HI 8-1649

Малювання
Це с час малювати Ваш
дім! Негайна обслуга, гар-
на, чиста, добра праця. Ма-
лювання, декорування, об-
бивання папером, Помірко-
вані ціни. Радо дамо кош-
торис.

Телеф. вже до:
J. & J. PAINTING
854-6628

INSURANCE
RUDOLPH E. SPAGNOLA
Agent, State Farm, Insurance
Companies, Auto, Fire,
Homeowners.
U.S. Highway 46
Ledgewood, N.J.
(201) 684-5888 or 639-2619

SCHOOLS
TECHNOLOGIST LAB.
TECHNICIAN LAB.
DENTAL ASSISTANT

Baby — aged Care. Classes
now forming. Ask for Book
No. 15. Approved for a
veterans & foreign students.
Licensed N.J. State, Depart-
ment of Education. Free
placement.

LYONS INSTITUTE
900 Broad St., Newark, N.J.
(201) 642-3420

Різне

В УКРАЇНУ СССР

Найкращий дарунок.
Найвартіший дарунок.
Дарунокі сертифікати.
Тільки дарунокі — серти-
фікати дають Вамим
кривим чотири рази
більше вартості, як го-
тові. Ваші криві це по-
твердять.
Тільки дарунокі — серти-
фікати дають можливість
Вашим кривим купити
все, що хочуть —
харчі, одяг, матеріали,
взуття і багато, багато
інших артикулів — аме-
риканських і західних,
європейських і домашніх,
через спеціальні доллар-
ні крамниці Вишпосил-
торгу по дуже низьких,
спеціально долларних
цінах. Ваші криві це по-
твердять.
Повна гарантія. Без ні-
якої оплати.
За ту службу, ніхто не
платить абсолютно нія-
кої оплати: ані вислано-
чий, ані відборець, бо ті
видатки платять Вишпоси-
латорг.
Замовляйте тепер. За-
мовляйте тільки через

**INTERTRADE
EXPRESS CORP.**
125 East 23rd Street
Second Floor
New York, N.Y. 10010
982-1530
Вимагайте нашого без-
платного каталогу.
Уповноважений пред-
ставник Podarogits Inc.

Різне

ПІЗНЕ
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похороном
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температу-
ра. Модерна каплиця до
ужитку ДАПОМ.

PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568